

C - 7^e zondag - 19/20 februari 2022

1 Samuel 26,2.7-9.12-13.22-23; Ps 103(102); 1 Korinthiërs 15,45-49; Lucas 6,27-38

Hoe gaan wij met elkaar om?

We hebben het in ons spraakgebruik wel eens spottend over een kruideniersgeest, een kruideniersmentaliteit. Dat is niet aardig voor de kruideniers. Maar het is dan ook maar een beeld. Een kruidenier is dan iemand die op de kleintjes let, die op de centen let, een dubbeltje twee keer omdraait, en de klant tot de laatste halve cent laat betalen. Voor wat hoort wat. En als het wat kost dat kost het wat. Een kruidenier kan het niet gratis weggeven, en kan ook geen korting geven. Een cent is een cent.

We kunnen dan wel spotten met kruideniers, maar zo gaan óók wij met elkaar om. Zo zijn wij nu eenmaal. Nee, niets voor niets. We gaan toch niet iets voor niets doen, dingen zomaar weggeven? Dat doet toch niemand?

Zo is het bij ons. En zo was het altijd. Vroeger ook. "Oog om oog, tand om tand", zo staat het al geschreven in het Oude Testament. Hoewel? Wij hoorden zojuist in de eerste lezing, uit het boek Samuel, dat het ook anders kan. En dan zijn we nog steeds in het Oude Testament. David en Saul zijn in oorlog. En David krijgt toevallig een kans om Saul te doden. maar hij doet het niet. David geeft daarmee het goede voorbeeld. Wij zijn in oorlog met elkaar, ik had je kunnen doden, maar ik doe het niet, ik gun je het leven. De spiraal van geweld doorbreken, dat doet David hier. Vijandschap beantwoorden met vergeving. Vendetta breken met barmhartigheid. Het is als het ware een omgekeerde vendetta. Liever vergeven dan vergelden, dan met gelijke munt terugbetalen. Alle gebruikelijke standaarden doorbreken.

In de evangeliëlezing van vandaag zien we hoe Jezus nóg verder gaat: "bemin je vijanden". Dat is natuurlijk heel kras. Maar zo kennen we Jezus. Hij kan soms heel radicaal zijn, op het onmogelijke af. Maar een aantal van onze heiligen hebben het óók gedaan. Er zijn er inderdaad geweest, die hun leven hebben opgeofferd voor een medemens. Die in de concentratiekampen hun leven hebben gegeven om een andere gevangene te vrijwaren. Geen kwaad met kwaad vergelden, maar het kwade met het goede vergelden.

Voor ons, mensen die niet zo heilig zijn, geeft Jezus vandaag een hele lijst van aanbevelingen, korte gezegdes, korte spreekwoorden die onze kunnen leren hoe wij met elkaar moeten omgaan. En daar hoeft je geen heilige voor te zijn. Gewoon liefdevol met elkaar omgaan.

Bemin je vijanden. Met andere woorden, ook al vind je iemand niet sympathiek, laat merken dat je toch positief wilt zijn. Laat je relaties met anderen uitgaan van de liefde. Als je de liefde hebt, kàn het niet misgaan. Doe alles wat je doet uit liefde. Augustinus, de kerkvader, zei het al: "ama et fac quod vis", 'bemin en doe wat je wilt'. Je kunt het ook omdraaien: 'je kunt alles doen, maar doe het altijd uit liefde'.

Als iemand je iets vraagt, geef het hem maar. Van harte. Ook al krijg je het niet terug. Niet erg. Doe eens een keer iets gratis. Het geeft iedereen een goed gevoel, jijzelf, maar ook de ander.

En, zeg eens eerlijk, je wilt toch ook dat andere mensen liefdevol zijn met jou? Dat anderen ook wel eens iets voor jou doen? We zijn tenslotte allemaal "kinderen van de Allerhoogste", "kinderen van dezelfde Vader".

Hoe gaan we met elkaar om? Jezus geeft ons vandaag als het ware een handleiding. Een aantal punten achter elkaar. Ze komen eigenlijk allemaal op hetzelfde neer: doe alles wat je doet uit liefde.

U kent misschien dat oud-nederlandse gezegde: “wie goed doet, goed ontmoet”. Als ik goed ben voor de medemens, dan zal de ander ook goed zijn met mij. Een mooi gezegde, “wie goed doet, goed ontmoet”. Ik las onlangs in een boekje met meditaties een variant op dat spreekwoord, namelijk: “Wie goed doet, Gód ontmoet”. Ja, dat is precies wat Jezus ons vandaag voorhoudt. “Wie goed doet, Gód ontmoet”.

Régis de la Haye, diaken